

Viite

Asia

Puutullit; venäläisen metsäalan sanomalehden Lesnaja Gazetan kirjoitus puutullien vaikutuksesta Karjalan metsätalouteen

Asiasanat	VENÄJÄ
Hoitaa	ITÄ-22
Hoitaa UE	MOS
Koordinoi	
Tiedoksi	AVS-KPO; AVS-POL; EUR-01; EUR-02; ITÄ-01; ITÄ-02; ITÄ-24; ITÄ-25; KPO-01; KPO-02; KPO-06; KPO-07; OIK-33; STU-00; UKKMI-00; UMI-00; VNEUS; VSI-00; VSI-POL; BER; EUE; GEN; KIO; KOB; KSL-05; LON; MSK; PET; PIE; RII; TAL; VAR; VIL; EAST OFFICE; ELINKEINOELÄMÄN KL; EMI; FINPRO; LVM; METSÄHALLITUS; METSÄN-TUTKIMUSLAITOS; METSÄTEOLLISUUS RY; MMM/KV-ASIAT; SM/MO; SP/BOFIT; TEM; TH; TPK; VM; VNK; YM

Laatija jakanut

Lesnaja gazeta 5.7.2008

Nikolai Saburov**KARJALASTA VOI TULLA TODELLINEN KOIVIKKOJEN MAA¹**

Tunnetun sanonnan mukaan tie helvettiin on kivetty hyvillä aikomuksilla. Sanonta tulee tahdomattakin mieleen, kun ryhtyy pohtimaan tulleja, joita armaassa isänmaassamme peritään pyöreän puun viennistä ulkomaille, esimerkiksi Suomeen. Taustalla on hyvinkin jalot aiheet: tarkoituksena on edistää puun jatkojalostusta Venäjällä. Mutta kuten missä tahansa asiassa, tässäkin olisi pitänyt laskea tarkkaan kaikki vaihtoehdot ja harkita pieninkin yksityiskohta, joka saattaa muuttaa hyvän aikomuksen sen täydelliseksi vastakohtaksi. Kun kaikkia seikkoja ei oteta huomioon, tilanne voi ajautua järjettömyyteen, jota kuvaamaan on myös osuva ilmaisu: heittää lapsi pesuveden mukana. Juuri niin on tässäkin asiassa käymässä.

Uuden puunvientipolitiikan luojat eivät ole ollenkaan miettineet sitä, minne myydä lehtipuu, jota Venäjällä ei tällä hetkellä pystytä jalostamaan. Karjalan metsäteollisuuden harjoittajien ja puunviejien liitto on useaan otteeseen ottanut tämän ongelman esille viitaten erityisesti siihen, että koivulle ei ole riittävä kysyntää Karjalan tasavallan jalostuslaitoksissa, koska niitä on selvästi liian vähän. Venäjän alueille ei ole myöskään suuria sellu- ja paperitehtaita, jotka voisivat "niellä" hakattavan koivun.

Sellaisia laitoksia on kuitenkin ulkomaille eli naapurimaassamme Suomessa. Suomalaiset yritykset ostavat (toistaiseksi) mielellään koivua, mutta ymmärrettävästikään eivät jyrkästi kohoavien vientitullien (1.1.2009 alkaen 50 euroa kuutiolta) takia tee niin enää pitkään vaan siirtävät hankintansa muille markkinoille. Näin ollen äärimmilleen kärjistynyt kysymys "Mitä venäläiselle koivulle tehdään?" saa yksiselitteisen vastauksen: "Jätetään metsään." Näin on helppo sanoa. Tällaisen ratkaisun seurauksia

¹ Artikkelin venäjänkielisessä otsikossa on viittaus laajalti levinneeseen kansallisromanttiseen luonnehdintaan Venäjästä koivujen maana. Luonnehdinta on peräisin Sergei Jesenin runosta *Ne žaleju, ne zovu, ne platšu*, jossa runoilija nimittää kotiseutuaan *strana berjozovogo sitta* (Yrjö Kaijärven suomennoksessa *koivukarttuunimaa*) – MP.

pystyvät kuitenkin ennakoimaan vain metsäalan ammattilaiset, joilla ei ikävä kyllä ole maan nykyisessä kehitysvaiheessa ratkaisevaa ääntä metsäasioissa. Ties mistä syystä ratkaisuvallta on annettu henkilöille, joilla ei ole alan koulutusta eikä kokemusta käytännön työstä metsässä. Luonnollisestikaan he eivät pysty käsittämään, millaiseen tulokseen tällainen ensi katsannolta viattomalta näyttävä ratkaisu voi johtaa. Diletantista voi tuntua, että tilanne ei mitenkään uhkaa metsää, päinvastoin: puitahan ei kaadeta vaan jätetään pystyyn, eli metsä vain vahvistuu. Näin voi kuitenkin päätellä vain henkilö, jolla ei ole mitään käsitystä metsäasioista. Alan ammattilaiset erottavat tällaisessa lähestymistavassa piilevän hirvittävän uhan, joka kohdistuu paikallisiin metsiin ja koko metsäteollisuuteen.

Kyse on siitä, että koska lehtikuitupuulle ei ole Karjalassa kysyntää, osa puustosta jää pystyyn tai käytetään täysin epätaloudellisesti polttopuuna. Se voi johtaa metsien puulajiston muutokseen, mistä tulevat suuresti kärsimään niin paikalliset metsät kuin Karjalan tasavallan asukkaat ja talouskin. Ajan myötä alueesta tulee sananmukaisesti koivikkojen maata. Se puolestaan johtaa hakkuiden väheneeseen ja sitä kautta kielteisiin taloudellisiin seurauksiin hakkuuyhtiöissä ja metsäkylien ihmisten elämässä. Kielteisiä vaikutuksia aiheutuu myös puunjalostuslaitoksille sekä sellu- ja paperitehtaille, varsinkin, kun ne jo nykyään potevat ankaraa pulaa havupuusta, joka ei ole lehtipuulla korvattavissa. Kauheinta on se, mitä nyt hallituksessa toimivat metsäpolitiikan arkkitehdit eivät tajua: metsien puulajiston muuttaminen parempaan suuntaan tulevaisuudessa vaatii satojen ja tuhansien ihmisten valtavaa työpanosta, useiden vuosikymmenten mittaista uurastusta ja jättimäisiä sijoituksia. Tähän kaikkeen voi loppujen lopuksi johtaa harkitsematon päätös, joka koskee sellaista ”pikkujuttua” kuin Venäjän markkinoilla tarpeetonta koivupuuta. Eikö siis olisi parempi pysähtyä nyt miettimään asiaa tai kuunnella kokeneita metsäasiantuntijoita, jottei myöhemmin jouduttaisi käyttämään valtavasti resursseja metsäasioista mitään ymmärtämättömien diletanttien hölmöilyn seurausten korjaamiseen? Vastauksen luulisi olevan ilmiselvää, jos sen antaa järkevästi ajatteleva ihminen, joka pystyy edes hieman ennakoimaan päätösten seurauksia...

Karjalan metsätaloudenharjoittajien ja puunviejien liitto on lähettänyt useita virallisia kirjeitä Venäjän korkeimmille metsäviranomaisille ja hallitukselle. Asiasta on kirjoitettu paljon paikallisissa ja valtakunnallisissa lehdissä. Uusien metsälakien laatijat varmasti tuntevat ongelman. Toissa vuonna, sen jälkeen kun *Lesnaja gazetassa* (*Metsälehdessä*) oli jälleen ilmestynyt aiheesta artikkeli, hyväksyttiin jopa laki vientitullien poistamisesta lehtipuulta. Iloa ei kuitenkaan kestänyt pitkään: pian lehtipuu rinnastettiin havupuuhun käytännössä kaikkien tullien kannalta olennaisten tekijöiden osalta.

Karjalan puunkorjuuryitykset ja metsäalueiden vuokraajat ymmärtävät täysin tavoitteen, jonka puolesta metsälakeja laativat federaation elimet lobbaavat: vientitullien korotuksilla halutaan kannustaa puunjalostukseen Venäjällä. Kannustuskeinot vain ovat tehottomat ja keinotekoiset. Kuluu useita vuosia ennen kuin pyöreän puun viennin supistumisesta syntynyt tyhjiö saadaan täytetyksi jalostetun puutavaran viennillä.

Karjalan puunkorjuuala, joka työllistää 40 prosenttia koko metsäsektorin työntekijämäärästä, on tasavallan metsäteollisuuden perusta. Pienet ja keskisuuret yritykset, jotka korjaavat noin miljoona kuutiota koivukuitupuuta, joutuvat taloudellisen kriisin tai peräti konkurssin partaalle. Merkittäviä taloudellisia tappioita aiheutuu myös suuryhtiöille ja tasavallan taloudelle. Sitä ei voi sallia.

Karjalan metsäteollisuudenharjoittajien ja puunviejien liitto on lähettänyt virallisen kirjeen Venäjän pääministerille Vladimir Putinille ja pyytänyt alentamaan lehtipuun vientitulleja 1.1.2008 alkaen. Kirjeen ovat allekirjoittaneet liiton puheenjohtaja Nikolai Bobko ja OAO Kondopogan pääjohtaja Vitali Federmesser. Vastausta odotetaan.

Käännös venäjältä UM/ITÄ-22/MP 23.7.2008

LIITTEET

-